
ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА В ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Отримано: 29 вересня 2025 р.

Прорецензовано: 25 жовтня 2025 р.

Прийнято до друку: 1 листопада 2025 р.

email: n.badior@ukma.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-7430-1598>

DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-27\(95\)-112-115](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-27(95)-112-115)

Бадьйор Н. Б. Творче письмо як інструмент розвитку soft skills у процесі професійної іншомовної підготовки. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Філологія» : науковий журнал*. Острог : Вид-во НАУОА, 2025. Вип. 27(95). С. 112–115.

УДК: 81'243:664(075)

Бадьйор Наталія Борисівна,
Старший викладач кафедри англійської мови,
Національного університету «Києво-Могилянська академія»

ТВОРЧЕ ПИСЬМО ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

Сучасні вимоги до випускників вищих навчальних закладів виходять далеко за межі вузькоспеціалізованих знань, що актуалізує потребу в інноваційних підходах до іншомовної підготовки, орієнтованих на розвиток не лише мовних, а й універсальних "м'яких навичок" (soft skills). У статті розглянуто роль та потенціал авторського курсу "Творче письмо англійською мовою" як ефективного інструменту в цьому процесі, особливо в контексті міжкультурної інтеграції.

На основі аналізу сучасних педагогічних та психолінгвістичних теорій досліджено теоретичні засади впровадження творчого письма. Обґрунтовано, що ця практика виходить за межі традиційного вивчення мови, виступаючи потужним засобом розвитку міжкультурної комунікативної компетенції. Показано, що через створення наративів студенти розвивають емпатію, когнітивну гнучкість та здатність до рефлексії – ядро успішної взаємодії у полікультурних командах.

Проаналізовано структуру та компоненти компетентності в англійськомовному творчому письмі, що включають лінгвістичну, соціокультурну, дискурсивну та стратегічну складові. Визначено специфіку методичних підходів до організації навчального процесу з акцентом на процесуальних та особистісно-орієнтованих моделях навчання.

Доведено доцільність системної інтеграції творчих методів письма в освітню програму, що сприяє формуванню цілісної особистості конкурентоздатного фахівця – креативного, критично мислячого професіонала, здатного до ефективної письмової комунікації на міжнародному рівні.

Ключові слова: творче письмо, професійна іншомовна підготовка, міжкультурна інтеграція, англійська мова, авторський курс, компетентнісний підхід.

Natalia Badior,
Senior Lecturer, Department of English,
National University of Kyiv-Mohyla Academy

CREATIVE WRITING AS A TOOL FOR DEVELOPING SOFT SKILLS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING

Modern requirements for graduates of higher educational institutions go far beyond highly specialized knowledge, which actualizes the need for innovative approaches to foreign language training focused on the development of not only linguistic, but also universal "soft skills". The article examines the role and potential of the author's course "Creative Writing in English" as an effective tool in this process, especially in the context of intercultural integration.

Based on the analysis of modern pedagogical and psycholinguistic theories, the theoretical principles of creative writing implementation are investigated. It is substantiated that this practice goes beyond traditional language learning, acting as a powerful means of developing intercultural communicative competence. It is shown that through narrative creation, students develop empathy, cognitive flexibility, and the ability to reflect – the core of successful interaction in multicultural teams.

The structure and components of competence in English-language creative writing are analyzed, including linguistic, socio-cultural, discursive, and strategic components. The specifics of methodological approaches to organizing the educational process with an emphasis on procedural and personality-oriented learning models are determined.

The feasibility of systematically integrating creative writing methods into the educational program is proven, which contributes to the formation of a holistic personality of a competitive specialist – a creative, critically thinking professional capable of effective written communication at the international level.

Keywords: creative writing, professional foreign language training, intercultural integration, English language, competency-based approach.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації професійна іншомовна підготовка студентів вищих навчальних закладів потребує кардинального переосмислення традиційних підходів. Освітній процес зміщується від простого засвоєння мовних структур до формування комплексної комунікативної компетентності, яка включає не лише лінгвістичні навички, але

й так звані *soft skills* – "м'які навички", що є вирішальними для успішної професійної діяльності в міжнародному середовищі. Сучасні дослідження доводять, що *soft skills* охоплюють широкий спектр характеристик: комунікацію, командну роботу, адаптивність, емпатію, креативність, критичне мислення та культурну обізнаність. Особливої актуальності набуває питання інтеграції м'яких навичок в іншомовну професійну підготовку, оскільки традиційні методи навчання часто не забезпечують достатнього розвитку цих компетентностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результати міжнародних досліджень свідчать про те, що творче письмо значно підвищує ефективність мовного навчання. Зокрема, дослідження El-Mahdy, Qoura та El Hadidy (2019) показують, що використання короткого оповідання як основи для творчого письма покращує навички креативного писання на 82,4%, при цьому найбільший ефект спостерігається у розвитку гнучкості мислення (66,4%), плавності викладу (59%) та оригінальності (55,15%). С. Ревуцька (2024) аналізує розвиток критичного мислення в процесі вдосконалення продуктивних комунікативних навичок, підкреслюючи, що в рамках комунікативного підходу критичне мислення повинно бути постійно присутнім. Творче письмо розглядається як інноваційний педагогічний інструмент, що в контексті навчання іноземної мови являє собою особливий вид писемного мовлення на рефлексивній основі з результатом у вигляді оригінального продукту.

Мета статті. Дослідити потенціал творчого письма для формування *soft skills* в контексті навчання іноземної мови та обґрунтувати ефективність його інтеграції в професійну іншомовну підготовку.

Виклад основного матеріалу. В рамках авторського курсу «Творче письмо англійською мовою», який веду протягом 13 років, сформувалася унікальна освітня практика, що поєднує розвиток мовних компетентностей з формуванням *soft skills*. Сайт курсу, який поповнюється протягом 13 років студентськими оповіданнями на різні теми, став платформою не лише для демонстрації найкращих робіт, але й для їх подальшого опрацювання та обговорення, що створює можливості для розвитку критичного мислення, комунікативних навичок та міжкультурної компетентності.

Творче письмо дає студентам глибоке розуміння літератури, дозволяє застосовувати наявні мовні навички та розвиває впевненість у собі як у авторів. На відміну від академічного, воно є більш відкритим і естетично залучає як читача, так і письменника, що особливо цінно при вивченні іноземної мови.

Важливим аспектом творчого письма є потенціал для розвитку міжкультурної компетентності. Сучасні дослідження наголошують, що міжкультурна компетентність є здатністю ефективно спілкуватися та обмінюватися інформацією з представниками інших культур, поєднуючи три основні елементи: мовний, культурний та комунікативний (Creative Writing in EFL Classroom: Benefits and Challenges. *EFL Cafe*. 2024).

Практична мета комунікативної діяльності полягає в тому, що спілкування як вид діяльності сприяє розвитку індивідуальних рис особистості. При правильній організації комунікативного простору воно формує стійкі комунікативні вміння та навички. Під час іншомовної підготовки здобувачі освіти інтегрують мовні та мовленнєві вміння, формують у свідомості цілісну картину іншомовного світу (Холоденко, 2022).

Творче письмо створює унікальні можливості для розвитку емпатії та культурного розуміння, оскільки студенти часто пишуть про особистий досвід або досліджують перспективи, відмінні від їхніх власних. Це важливо в контексті підготовки фахівців, які працюватимуть у мультикультурному середовищі.

Таким чином, творче письмо як педагогічний інструмент має значний потенціал для комплексного розвитку як професійних мовних компетентностей, так і *soft skills*, необхідних для успішної міжкультурної комунікації в глобалізованому світі.

У сучасному світі, що характеризується швидкими технологічними змінами та глобалізацією, роль «м'яких навичок» стрімко зростає. Автоматизація виводить на перший план якості, недоступні машинам: креативність, емоційний інтелект та здатність до складної комунікації.

Ключовими прикладами «м'яких навичок» є комунікація, вміння співпрацювати в команді, емпатія та критичне мислення.

Комунікація – це здатність чітко, логічно та переконливо доносити свої думки як усно, так і письмово. Вона включає активне слухання, вміння ставити правильні запитання, надавати конструктивний зворотний зв'язок і адаптувати стиль спілкування до різних аудиторій.

Колаборація – це здатність ефективно працювати в команді для досягнення спільної мети. Вона передбачає вміння йти на компроміс, брати відповідальність, ділитися знаннями та підтримувати колег. Успішна колаборація дозволяє об'єднувати сильні сторони різних людей для вирішення складних завдань.

Емпатія виявляється здатністю розуміти та поділяти почуття іншої людини, дивлячись на ситуацію з її перспективи. У професійному контексті емпатія дозволяє будувати довірливі стосунки з колегами та клієнтами, краще розуміти їхні потреби, а також ефективно вирішувати конфлікти.

Критичне мислення – це вміння аналізувати інформацію з різних джерел, оцінювати її правдивість, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, ставити під сумнів припущення та робити обґрунтовані висновки. Фахівець з розвиненим критичним мисленням здатний розв'язувати нестандартні проблеми та приймати зважені рішення в умовах невизначеності.

Виходячи за межі суто мовних аспектів, поезія та творче письмо сприяють емоційній залученості та розвитку критичного мислення. На відміну від механічного заучування, ці форми вимагають глибокого самоаналізу. Коли студенти сприймають твір як щось особисте, мова стає чимось більшим, ніж просто словами на сторінці; вона перетворюється на засіб єднання з різними світоглядами та вираження власних поглядів.

Компетентність у творчому письмі виходить за межі мовної компетенції, оскільки має позамовні, позакомунікативні та навіть позасоціальні грані. Вона перетинається зі змістовим полем особистісної, культурної компетентності й компетентності самовираження. Це дає підстави стверджувати, що формування такої компетентності забезпечує успішність особи не лише у мовленнєвій діяльності, а й в інших позамовних галузях (Мельниченко, 2022).

Творче письмо є потужним інструментом для розвитку «м'яких навичок», і його унікальність полягає в глибокому зануренні у внутрішній світ людини, на відміну від більш зовнішньо спрямованих говоріння чи читання.

Письмо за своєю природою є процесом сповільненим та вдумливим. Коли людина пише, вона змушена зупинитися, замислитися та структурувати свої думки. Письмо вимагає свідомого вибору слів, побудови логічних зв'язків та аналізу власних почуттів і думок. Цей процес є суттю рефлексії – ключової навички для саморозвитку та усвідомленості (Ревуцька, 2024).

Творче письмо, особливо створення персонажів та історій, є унікальною вправою з розвитку емпатії. Щоб створити живого, переконливого героя, автор повинен «влізти в його шкіру»: зрозуміти його мотивацію, відчувати його емоції, подивитися на світ його очима.

Будь-який зв'язний текст вимагає чіткої структури: вступ, основна частина, висновок, логічний перехід між думками. Письмо привчає організовувати хаотичний потік ідей у послідовну та зрозумілу розповідь. Ця навичка структурування інформації безпосередньо переноситься на професійну діяльність.

Ефективність методики залежить від правильного вибору завдань, що відповідають конкретним цілям розвитку. Нижче наведено класифікацію завдань за групами навичок.

Для розвитку міжкультурної компетентності пропонується написання діалогів з урахуванням культурних відмінностей.

Приклад: «Напишіть сцену-діалог між літньою ірландською казкаркою та молодим українським фольклористом. Вона намагається передати йому містичну суть стародавньої легенди, апелюючи до образів та почуттів. Він, своєю чергою, намагається отримати лише точні факти, історичні деталі та логічну структуру оповіді. Покажіть це зіткнення двох світоглядів у їхній мові та манері спілкування».

Для розвитку критичного мислення ефективним є написання кейс-стаді. Учасники отримують опис складної професійної ситуації і мають письмово проаналізувати її, виявити ключові проблеми та запропонувати аргументовані шляхи їх вирішення.

Приклад: «Компанія стикнулася з падінням мотивації співробітників після переходу на віддалений формат роботи. Проаналізуйте можливі причини та запропонуйте 3-5 конкретних кроків для виправлення ситуації».

Для розвитку колаборації пропонується групові завдання, спрямовані на розвиток навичок командної роботи.

Приклад: «Створіть та упорядкуйте невелику збірку оповідань на задану тему. Кожен учасник пише одне оповідання, а потім команда спільно виконує роль редакційної колегії: вчитує тексти один одного, дає конструктивний зворотний зв'язок, розробляє загальну структуру та пише спільну передмову до збірки».

Для максимальної ефективності впровадження творчі завдання варто розділити на три етапи:

1. Підготовчий етап: пояснення мети, надання контексту, брейншторм ідей.
2. Основний етап: виконання письмової роботи з моніторингом та підтримкою.
3. Рефлексивний етап: презентація результатів, аналіз змістових аспектів, обмін враженнями.

Критерії оцінювання

Оцінювання має бути комплексним і виходити за рамки перевірки граматики та орфографії:

Критерій	Що оцінюється
Глибина розкриття теми	Розуміння суті проблеми, вміння вийти за рамки поверхневого опису
Прояв емпатії	Здатність переконливо передати почуття та культурні особливості персонажів
Логічність аргументації	Послідовність, структурованість та обґрунтованість думок
Креативність підходу	Оригінальність ідеї, нестандартність мислення
Комунікативна якість тексту	Чіткість, зрозумілість та відповідність стилю завданню

Висновки. Аналіз 13-річного досвіду ведення курсу «Творче письмо англійською мовою» засвідчив, що творче письмо ефективно формує такі soft skills як критичне мислення, креативність, комунікативні навички, здатність до співпраці, емоційний інтелект та міжкультурну компетентність. При цьому студенти не лише покращують володіння іноземною мовою, але й розвивають навички самоаналізу та самостійної роботи.

Особлива цінність творчого письма полягає в його здатності трансформувати освітній простір на творчий, де студенти отримують можливість для самовираження, експериментування з мовою та розвитку впевненості у собі як письменників.

Наукова новизна представленого дослідження полягає в системному обґрунтуванні творчого письма як комплексного інструменту розвитку soft skills у контексті професійної іншомовної підготовки. Вперше запропоновано інтегровану модель, яка поєднує розвиток мовних компетентностей з формуванням м'яких навичок через призму творчого письма.

Концептуально обґрунтовано веб-платформу як інструмент для розвитку soft skills через публікацію, обговорення та колективний аналіз студентських творів, що сприяє формуванню критичного мислення, комунікативних навичок та здатності до конструктивної критики.

Література:

1. Бадьйор Н. Б. Twelve Lessons of Creative Writing: навчально-методичний посібник з дисципліни творчого письма англійською мовою для студентів та викладачів. Київ: НаУКМА, 2024. 74 с.
2. Мельниченко Г. В., Сусол Л. О. Сутність поняття і структура компетентності в англомовному творчому письмі студентів вищого навчального закладу. Інноваційна педагогіка. 2022. № 43(2). С. 76–80.
3. Ревуцька С. Розвиток критичного мислення в процесі вдосконалення навичок продуктивних видів мовленнєвої діяльності. Наукова періодика Каразінського Університету. 2024.
4. Холоденко О. Теоретичні аспекти професійної іншомовної підготовки у закладах вищої освіти в умовах міжкультурної інтеграції. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2022. № 13(81). С. 240–243.
5. Creative Writing in EFL Classroom: Benefits and Challenges. EFL Cafe. 2024. URL: <https://eflcafe.net/teaching-english-through-poetry-and-creative-writing/>
6. El-Mahdy M. M. A., Qoura A. A., El Hadidy M. Developing Creative Writing Skills through a Short Story. Journal of Research in Curriculum, Instruction and Educational Technology (JRCIET). 2019.

References:

1. Badior, N. B. (2024). Twelve Lessons of Creative Writing: A teaching manual for creative writing in English for students and teachers. Kyiv: NaUKMA, 74 p.
2. Creative Writing in EFL Classroom: Benefits and Challenges. (2024). EFL Cafe. Retrieved from <https://eflcafe.net/teaching-english-through-poetry-and-creative-writing/>
3. El-Mahdy, M. M. A., Qoura, A. A., & El Hadidy, M. (2019). Developing Creative Writing Skills through a Short Story. Journal of Research in Curriculum, Instruction and Educational Technology (JRCIET).
4. Kholodenko, O. (2022). Theoretical aspects of professional foreign language training in higher education institutions under intercultural integration conditions. Scientific Notes of the National University 'Ostroh Academy': Philology Series, 13(81), 240-243.
5. Melnychenko, H. V., & Susol, L. O. (2022). The essence of the concept and structure of competence in English creative writing of higher education students. Innovative Pedagogy, 43(2), 76-80.
6. Revutska, S. (2024). Development of critical thinking in the process of improving productive communication skills. Scientific Periodicals of Karazin University.